

Johanne Schmidt-Nielsens tale ved Enhedslistens årsmøde

Taler

Johanne Schmidt-Nielsen
Politisk ordfører for
Enhedslisten

Dato

4. maj 2012

Sted

København

Første maj mødte jeg en sygeplejerske. Hun kom hen til mig, efter jeg havde holdt tale i hendes fagforening, og sagde: Før i tiden, når jeg fortalte mine kolleger, at jeg er medlem af Enhedslisten, så kiggede de lidt underligt på mig. Sådan reagerer mine kolleger ikke længere. Tværtimod.

Jeg tror, der er rigtig mange Enhedsliste-medlemmer og sympatisører, der kan genkende den sygeplejerskes beskrivelse af, hvad der er sket i løbet af de sidste par år.

Kan I huske for bare et par år tilbage? Det var dengang, hvor det mest spændende ved en meningsmåling var, om vi lå under eller over spærregrænsen. Det var dengang, hvor vi stort set kun blev nævnt i medierne med sætningen "alle undtagen Enhedslisten". Det var dengang, hvor alle kommentatorerne gav hinanden ret i, at Enhedslistens rolle i dansk politik var fuldstændig udspillet. Det dér med at gå ind for mere solidaritet, det mente de, var håbløst gammeldags.

Jeg glemmer aldrig, da Per Clausen blev sendt i tv for at forklare en måling, der viste, at vi lå på 1,3 procent af stemmerne. Ud over at fortælle lidt om den statistiske usikkerhed svarede han noget i stil med, at objektivt set gik det godt. For med 1.3 procent af stemmerne var der gode muligheder for at gå frem.

Kommentatorerne fik ikke ret. Vi rejste os igen. Vi rejste os sammen. Enhedslisten er i dag større end nogensinde før. Ønsket om et mere solidarisk Danmark og en mere solidarisk verden hører ikke til i fortiden. Ønsket om mere solidaritet er hamrende aktuelt.

Vi turde

Siden da er vi nået længere, end nogen havde troet. Vi er nok oven i købet nået længere, end vi selv turde håbe på.

Fremgangen er ikke kommet af sig selv. Den har kostet hårdt arbejde. I valgkampen var tusindvis af Enhedsliste-folk i gang. Der blev kravlet i lygtepæle og klistret plakater. Nogle med ansigter, andre med et stort rødt Ø. Uret blev sat til klokken 5 om morgenen, så de morgenfriske kunne få en Enhedsliste-folder med sig i toget, bussen eller cykelkurven. Der blev knoklet.

Men når vi står, hvor vi står i dag, er det også fordi, vi har haft mod til at forny os. Vi har haft mod til at udvikle os og se kritisk på os selv.

Vi turde tro på, at Enhedslisten ikke var dømt til en evig dans på spærregården. Vi turde tro på, at vores politik og vores løsninger var attraktive for mange, mange flere end to procent af danskerne.

Ved det seneste folketingsvalg blev vi ikke bare fordoblet. Vi blev tredoblet. Vi er blevet større end både Liberal Alliance og de Konservative. En kvart million mennesker satte kryds ved Enhedslisten i september.

Et nyt politisk flertal i Danmark

Jeres indsats var ikke bare med til at give Enhedslisten et godt valg. Vores fremgang var også med til at sikre, at Danmark – endelig – fik et nyt politisk flertal. Ti sorte år er slut. Ti sorte år, hvor hver eneste finanslov betød, at Pia Kjærsgaard trampede storsmilende ud af glasdøren i finansministeriet. Ellevild af begejstring, fordi hun endnu engang havde fået lov til at genere nogle udlændinge. Den tid er forbi.

Op til folketingsvalget var der en del meningsdannere – kommentatorer, lederskribenter, den slags folk – der var temmelig bekymrede på grund af jer, der sidder her i dag. Jyllandsposten mente, at vælgerne lod sig forblænde af mig. Og de skulle tage sig i agt, skulle de. For bag mine skuldre gemte sig et hav af skrupskøre, kompromisløse tosser, som det ville være fuldstændig umuligt at samarbejde med.

For det første: Hvis det er tosset at mene, at finanssektorens magt skal begrænses. At vi bliver nødt til at producere på en måde, som vores klode rent faktisk kan holde til. At det ikke er en naturlov, at verdens rigdom er fordelt så skævt, som den er i Danmark og ikke mindst på internationalt plan. Hvis Jyllandsposten mener, at det er tosset, så kald os bare for tosser.

Og for det andet: Spådommen om, at vi ikke kunne samarbejde, manede vi til jorden ved finanslovsforhandlingerne. Og jeg synes, at vi har grund til at være stolte af de resultater, vi opnåede.

Flere voksne i børnehaverne. Indsats imod social dumping. En økonomisk indsprøjtning til de tekniske skoler. Et loft over klassekvotienten. Mere uddannelse til de arbejdsløse. Listen er lang.

Vi viste ved finansloven, at det er muligt at trække den nye regering til venstre. Hvis regeringen ser til venstre og bruger sit flertal med os, så kan vi gøre Danmark til et mere retfærdigt samfund.

Aftaler med højrefløjen

Og Helle Thorning og Villy Søvndal ved det jo godt. For når de skal fortælle deres vælgere om alt det gode, de har gjort, så fortæller de om den politik, de har vedtaget sammen med os. Alle de sejre, de listede op i deres 1. maj-taler, er vedtaget med Enhedslistens stemmer.

Til gengæld brugte de ikke mange ord på at fortælle om det, de planlægger at vedtage sammen med højrefløjen. Og det kan jeg godt forstå. For der lægges desværre op til at gennemføre en række aftaler, som forringer vilkårene markant for arbejdsløse, førtidspensionister og flexjobbere.

I Fælledparken i tirsdags hørte jeg Helle Thorning rose kasseassistenten for at have spændt livremmen ind. Vores statsminister sagde, at vi alle sammen skulle give den en ekstra skalle. At alle skulle være med til at betale for krisen.

Men det passer jo ikke. Det passer jo ikke, at alle er med til at betale.

Det er korrekt, at lønmodtagerne har leveret. Med afskaffelsen af efterlønnen, halveringen af dagpengeperioden, fedtede overenskomster og nedskæringer i

velfærden.

Mens lønmodtagerne og de arbejdsløse har betalt, er de rigeste blevet rigere, og bankernes aktionærer hiver igen milliardstore overskud ind.

Hvordan kan det gå til, at det fortsat er kasseassistenten, skolelæreren og lastbilchaufføren, der holder for under en socialdemokratisk ledet regering?

Hvordan kan det gå til, at det socialdemokrati, som op gennem det sidste århundrede var helt afgørende for at mindske uligheden i vores samfund, nu accepterer, at de rigeste bliver rigere, mens det store flertal betaler?

Og hvordan kan det gå til, at de arbejdsløse bliver kritiseret for krævemoralitet i en tid, hvor det er åbenlyst for enhver, at der ikke er noget arbejde at få?

Lad mig citere en tidligere socialdemokratisk statsminister: "Kan vi ikke gøre det lidt bedre?"

De offentligt ansatte

Kickstarten var god. Kickstarten var et skridt i den rigtige retning. Der blev skabt arbejdspladser i det private, og dét skal vi have mere af. Men vi er også nødt til at forholde os til, at tusinder af lærere, pædagoger, sygeplejersker og andre offentligt ansatte har fået en fyreseddel gennem de seneste år. Det er sket på trods af, at socialrådgivernes bunker er alt for store. Og på trods af, at sosu'erne har alt for lidt tid til at give vores forældre og bedsteforældre på plejehjemmene den omsorg og det nærvær, som de fortjener.

Det skal den nye regering ikke klandres for. De seneste par års fyringer er entydigt Lars Løkkes ansvar. Godt nok har jeg for nylig hørt et ledende regeringsmedlem sige, at moderne socialisme handler om smalkost i den offentlige sektor. Lad os satse på, at det var en fortalelse.

Men de mange fyringer gør det temmelig svært at forstå, at vores nye regering har inviteret til trepartsforhandlinger med det klare mål at få os til at arbejde mere. Jeg kan forstå, at store bededag er i spil. Og som Frank Aaen siger, er det ikke fordi, vi i Enhedslisten har noget særligt helligt forhold til lige præcis den dag. Men det er da sært at ville presse dem, der er i arbejde, til at arbejde endnu

mere samtidig med, at tusindvis af mennesker går rundt og drømmer om at få et job.

Kære venner i regeringen: Jeg ved godt, at det kan være svært at få Vestager med på vognen, men kom nu. Regeringen består af tre partier. Ikke bare af De Radikale. Frem for at lave reformer, der gør arbejdsløhedskøen endnu længere, skal vi turde skabe nye arbejdspladser. Både i det private og i det offentlige. Lad os turde være ambitiøse. Lad os turde skabe et bedre samfund.

Brug for en venstreorienteret politik

For der er mere end nogensinde brug for venstreorienterede svar. I hele Europa oplever vi lige nu et voldsomt angreb på de solidariske velfærdssamfund. Overalt skæres der ned. Rettigheder, som vores forældre og bedsteforældre kæmpede for at få vedtaget, og som, vi troede, var fuldstændig sikre, bliver angrebet.

For første gang står vi i en situation, hvor næste generation risikerer at have dårligere forhold end deres forældre. Ikke fordi samfundene er blevet mindre rige, men fordi fordelingen af rigdommene er blevet mere skæv.

Samtidig bliver det mere og mere tydeligt, at kapitalismen er uforenelig med et reelt demokrati. Da den græske premierminister sagde, at han ville sende EU's voldsomme spareplan til folkeafstemning, skabte det nærmest panik i Europa.

Hvordan kunne han dog finde på at spørge sin befolkning til råds? Det ville jo få markederne til at reagere negativt. Tydeligere kan billedet næsten ikke blive: Markederne reagerer negativt på demokrati!

Vi hører hele tiden, at markederne har brug for dit, og markederne har brug for dat. Dagens op- og nedture på markederne bliver vist i nyhederne sammen med vejrudsigten, så alle hjemme i stuerne kan mærke panikken. Som regel er det, markederne har brug for, noget, der er rigtig skidt for vores klima, og som gør forskellen på rig og fattig større.

Men er der nogensinde nogen af jer, der har stemt på de markeder? Er vi som borgere blevet spurgt, om det virkelig er i orden, at det er markederne, der dikterer politikken i vores samfund?

Nej.

Hverken vores klima eller vores demokrati kan holde til, at markederne koster rundt med os alle sammen. Den situation, vi står i, kalder på klare, venstreorienterede, socialistiske svar.

Vi står med et stort ansvar

Derfor står vi også med et stort ansvar.

Det er vores opgave at samle alle de gode kræfter, som er enige i, at bankerne og spekulanterne skal stoppes. Vi skal sige velkommen til alle dem, der oplever, at arbejdspladsen lukker, eller at sparerunden betyder, at de skal løbe stærkere, end de kan holde til. Til alle dem, der vil være med til at passe bedre på vores klode og til at udvikle velfærden og demokratiet.

Vi skal stå sammen med – og give plads til – de mennesker. Også selvom de ikke kender venstrefløjens kultur og sprog. Også selvom de ikke har læst Kapitalen forfra og bagfra. Vi skal have åbne arme og højt til loftet.

Der er mange eksempler på, at venstrefløjspartier er rykket til højre i et misforstået forsøg på modernisering. I Enhedslisten må vi aldrig blive bange for at forny os og udvikle os. Men samtidig må vi aldrig nogensinde opgive det, der gør os venstreorienterede.

I kan ikke true os

Vi står over for en skillevej. Hvis regeringen fortsætter med at tro, at det hele handler om at overhale højrefløjen højre om, så går vi en hård tid i møde. For så vil utilfredsheden og skuffelsen blandt de mennesker, der har stemt på en ny regering, vokse. Derfor er det også helt afgørende, at vi får regeringen tilbage på sporet. Tilbage til den politik, som den gik til valg på.

Og ingen skal være i tvivl om, at hvis regeringen vælger den solidariske vej, så står Enhedslisten parat. Vi står parat til at forhandle, og vi er ikke bange for kompromiser.

Til gengæld vil jeg gerne sige én ting helt klart til regeringen: I kan ikke true

Enhedslisten til at makke ret.

For nogle gange får jeg faktisk en fornemmelse af, at regeringstoppen tror, at den kan presse og true sin politik igennem. I sidste uge var det finansministeren, der truede fagbevægelsen med, at hvis de var for meget på tværs, ville trepartsforhandlingerne blive droppet. Personligt synes jeg måske nok, det var en temmelig sær måde at sige tak for hjælpen til de tusinder af fagligt aktive, der helhjertet bakkede op om regeringspartierne i valgkampen.

Men jeg oplever også ledende regeringsmedlemmer – både i offentligheden og bag lukkede døre – give udtryk for den opfattelse, at Enhedslisten nok skal gøre, hvad der bliver sagt. For ellers bliver der jo valg, og så får vi Løkke og Kjærsgaard tilbage.

Jeg gentager det gerne, så ingen behøver være i tvivl: I kommer ingen vegne med trusler. I kommer aldrig til at kunne true Enhedslisten til at stemme for nedskæringer på velfærden eller forringelser for mennesker uden for arbejdsmarkedet. Aldrig. Heller ikke hvis truslen er, at I udskriver folketingsvalg. Den slags bøllemetoder virker ikke på os.

Vi har intet ønske om at få højrefløjen tilbage til magten. Vi har intet ønske om, at regeringen udskriver valg i utide. Vi har sådan set brugt ti år på, sammen med regeringspartierne, at få et nyt politisk flertal i Danmark. Og vi festede den dag, den nye regering blev valgt.

Men det betyder ikke, at vi giver regeringen en blankocheck. Helle Thorning er statsminister for en mindretalsregering. Det betyder, at hun må forhandle, hvis hun vil have et flertal. Sådan er det.

Før valget lovede Enhedslisten vælgerne, at vi ikke vil medvirke til nedskæringer. At vi ikke vil gøre livet sværere for mennesker, der er ramt af arbejdsløshed, sygdom eller handicap. Og det står vi fast på.

Det kan godt være, at det er umoderne, men vi synes faktisk, det er en god ide, at det, man siger før valget, også er det, man gør efter valget.

Og til jer, der går rundt og tænker, at det hele også bare kan være lige meget: Hold op med det! Det er bestemt ikke for sent. Vi har gennemført gode ting

sammen med regeringen. Og vi kan gennemføre meget mere.

Men det kræver, at vi er fælles om, at presse på. For selvom jeg har 11 dygtige kolleger, så kan Enhedslistens folketingsgruppe kun løfte en lille del af opgaven. Der er brug for, at I og jeres venner, familie og kolleger og alle andre, der vil et mere solidarisk samfund, arbejder for det. Udviklingen af vores samfund er ikke bare noget, der foregår på Christiansborg.

Tak

Jeg vil gerne slutte af med at sige varmt velkommen til de mange nye medlemmer, der er kommet til. Både til jer, der er kommet til fra andre partier, og til jer, der for første gang har meldt jer ind i et politisk parti. Medlemstallet er fordoblet i løbet af få år. I hver eneste afdeling er der kommet nye ansigter, nye tanker, nye ideer. Vi er glade og stolte af, at I har valgt at være med her hos os.

Men jeg vil også gerne bruge denne lejlighed til at give en særlig tak til alle jer, der har været med i årevis. Til jer, der har holdt fast, også når det ikke var særlig sjovt at spørge, om folk ville have en folder fra Enhedslisten. Til jer, der har holdt sammen på vores afdelinger og sørget for, at mødeindkaldelser og referater kom ud. Til jer, der blev hængende, selv da Per Clausen stod i TV og trådte vande, mens hans talte om statistiske usikkerheder. Til jer, der har været med til at bygge vores parti op.

Uden jer havde vi aldrig stået, hvor vi står i dag.

Nu skal både nye og gamle medlemmer sammen ud og arbejde for, at det rent faktisk kan mærkes, at der er kommet et nyt politisk flertal i Danmark. Jeg sagde i starten af talen, at vi er nået længere, end nogen havde troet. At vi er nået længere, end vi selv turde håbe på. Men kære venner: Vi er først lige begyndt.

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Enhedslisten, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/johanne-schmidt-nielsens-tale-til-enhedslistens-aarsmoede-2012>